

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Warszawa/ Mazowsze/ Królestwo Polskie

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Muzeum Lejb-Gwardii Keksholmskiego Pułku Grenadierów

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Muzeum pułkowe

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Zlokalizowane w budynku zgromadzenia oficerów pułku w Warszawie. Założone z inicjatywy oficera pułku por. Borysa Wiktorowicza Adamowicza. Poświęcone historii i ważnym osobistościom związanym z pułkiem. Gromadziło pamiątki, broń, odznaczenia, trofea i dokumenty.

Daty działalności / zakres czasowy:

1899-1914

Typ instytucji w relacji wobec pamięci

komemoratywny

Rodzaj pamięci

Narodowościowa/ rosyjska

Obszar pamięci/ nośnik pamięci

Historia/ pamiątki historyczne, broń, dokumentacja

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
--	---------	---------

ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	Zespół d. koszar mokotowskich obok kompleksu budynków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego	Koszary mokotowskie, pomiędzy ob. ul. Puławską, Rakowiecką, Wiśniową, a Batorego
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW	xxx	xxx
GODZINY OTWARCIA	xxx	
DYREKTORZY	xxx	Opiekun (<i>chranitel</i>): por. Borys Wiktorowicz Adamowicz
ZARZĄDCA	xxx	Dowódcy Pułku w latach 1899-1914: gen.-major księżę D.Ł. Argutyński-Dołgorukow, gen.-major W.A. Narbut, gen.-major W.A. Gedlund, gen.-major A.A. Resin, gen.-major A.M. Malinowskij, gen.-major B. W. Adamowicz
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowany)	xxx	

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

xxx

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Utworzone podstawie rozkazu nr 279 z 15 września 1884 roku.

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Warszawa, gubernia warszawska, warszawski okręg wojskowy

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Adamowicz Borys Wiktorowicz por. - Muzeum zostało na jego wniosek założone decyzją ogólnego zgromadzenia oficerów pułku (8 lipca 1899).

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

Szczegółowa historia instytucji

1899.06.08 - zgromadzenie oficerów pułku na swoim posiedzeniu utworzyło Zokalizowane w budynku ogólnego zgromadzenia oficerów w koszarach pułku (koszary mokotowskie). Podstawą działalności były *Prawiła muzeja* opracowane przez Adamowicza, przyjęte przez zgromadzenie oficerów i zatwierdzone przez dowódcę pułku. Muzeum opiekowali się oficerowie pełniący funkcje: *chranitela* (wybierany na rok przez zgromadzenie oficerów) i pomocnika *chranitela* oraz przydzielony do nich żołnierz. Zwiedzanie muzeum oraz wykonywanie fotografii odbywało się za zgodą *chranitela* a w wyjątkowych przypadkach zgromadzenia oficerów. Funkcję pierwszego *chranitela* pełnił por. B. W. Adamowicz,

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

1907: 1256 obiektów; 1912: 2000 obiektów i dokumentów (pułkowe relikwie, pamiątki, symbole, odznaczenia; m.in. dwie srebrne trąbki podarowane przez carycę Elżbietę za wzięcie Berlina podczas wojny siedmioletniej (1760); relikwie okrętu "Eustachy Placisius", zatopionego podczas bitwa pod Chesmą [ważne dla historii pułku]; znak pułkowy z czasów Katarzyny II (1780); 4 pułkowe i batalionowe odznaczenia św. Jerzego nadane przez Aleksandra II za wojnę rosyjsko-turecką 1877-1878; talerz z serwisu hr. Alekseja Grigoriewicza Orłowa podarowany przez Katarzynę II (przekazany do muzeum przez rosyjską flotę na 200 rocznicę założenia pułku); pośmiertna złota maska założyciela pułku Piotra Wielkiego i srebrny kubek grenadierski odlane z pagonów ostatnich oficerów Kreksholmskiego Pułku (złożona przez zgromadzenie oficerów 1898); insygnia i wstęgi orderowe śś Włodzimierza, Aleksandra Newskiego i Andrzeja należące do dowódcy pułku 1783-1798 Fiodora Fiodorowicza von Buxhoeffena).
Specjalną część stanowiła "Biblioteka muzealna" składająca się z książek wydzielonych dla muzeum z biblioteki zgromadzenia oficerskiego pułku (publikacje związane z historią pułku, aktualny statut zgromadzenia, katalogi oficerskiej biblioteki).

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Strategia pozyskiwania zbiorów

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

Wystawy czasowe

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

Ilustrowany katalog zbiorów wydany 1907

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

Адамович Б.В. *Полковые музеи*, "Русский инвалид" 1900, № 255;
Borys W. Adamowicz, *Opis muzeja Lejb-Gwardii Kaksholmeskogo imperatora awstrijskiego pułka*, Warszawa 1907, 322 s.;
S.N. Lutow, A.M. Panczenko, *Wojennyye biblioteki (XIX - naczalo XX wieka)*, Nowoczerkask 2007, s. 165-167
A.M.Panczenko, *Pułkowyje muzei russskoj armii: ot oficerskich bibliotek k bibliotekam muzejew*, Westnik Tomskogo Gosudarstwennogo Uniwersiteta. Kulturologia i iskustwowedenie nr 2 2014, s. 95
A. Afanasjew, *Pułkowyje muzei russskoj armii - chraniteli woinskoj sławy Oteczestwa*, "Oteczestwiennyye zapiski" nr 1 2003, (http://magazines.russ.ru/oz/2003/1/2003_01_45.html; dostęp 19.11.2016);
Александрова, Наталья Владимировна. *Российские военные музеи в первой трети XX в. : Из истории орг. и деятельности*, диссертация ... кандидата исторических наук - Москва, 1997. - 244 с.;
Спиридонова, Тамара Павловна, *Музеи войсковых частей в дореволюционной России : Становление и историко-культурное значение* : диссертация ... кандидата исторических наук : 24.00.03. - Москва, 2005. - 292 с.;
Панченко, Анатолий Михайлович, *История войсковых офицерских библиотек в русской армии : XIX - начало XX века*, диссертация ... кандидата исторических наук : 05.25.03. - Новосибирск, 2005. - 298 с.

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Ciekawe cytaty

UWAGI:

Jest to drugie w kolejności formowania rosyjskie muzeum pułkowe (po utworzonym w 1886 r. muzeum 65 Moskiewskiego pułku piechoty Jego Wysokości w Chełmie Lubelskim).

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Tomasz F. de Rosset

Data sporządzenia karty:

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

METADANE* (wypełnia redaktor portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA	